

El divendres, dia 19, actuà novament, a la nostra ciutat, l'agrupació sabadellenca «Palestra». Aquesta vegada en el magnífic marc del «Teatre Mundial». Apressem-nos a dir que el local no es veié gaire concorregut. No és qüestió d'esbrinar les causes d'aquesta deserció sistemàtica del públic, però sí que ens dol que el Teatre (en majúscula) no tingui més acceptació a casa nostra.

L'obra escollida fou la farsa «Una libra de carne», original de l'autor argentí Agustí Cuzzani. Pertany a la nova generació d'escriptors que feren conèixer llurs obres en els nomenats teatres independents («Teatro del Pueblo», «La Máscara», «Tinglado», «Experimental de Bellas Artes», etc.) que, a l'Argentina, sorgiren com els bolets, amb uns propòsits valents d'avantguarda, curulls d'entusiasme i d'inquietuds renovadores, a l'objecte de combatre l'estancament del teatre exclusivament comercial.

Si no estem equivocats, «Una libra de carne» fou la primera obra que estrenà. Bona part de la crítica no l'acollí massa bé perquè segons ella, «tracta d'un problema humà, que socialment considerem aliè al nostre ambient». Més endavant, l'any 1955, donà a conèixer «El Centro Forward murió al amanecer», que va obtenir més bona acollida, ja que, segons la mateixa crítica, «s'acosta més a la vivència de l'home per a glossar, no injustos traïts de la seva vida de relació, sinó conflictes que afecten al comportament de l'home en si, sense ingerències de sabor fulletinesc que té la tan sàbia utilització de la fatalitat».

L'autor qualifica «Una libra de carne» de farsa, en el sentit que els antics grecs i romans aplicaven a aquest gènere teatral; el de la representació còmica, però realista, de la vida diària, generalment dels d'abaix. I això és exactament «Una libra de carne»: la plasmació de la vida d'un pobre home —Eliás Beluver—, desenvolupada amb un ritme gairebé cinematogràfic. És una tremenda sátira social (al nostre entendre, de valor universal), i, per això, no entenen la reacció de la crítica argentina, que hem resumit en el paràgraf anterior. Només la comprendriem, i l'acceptariem, si allà els treballadors nedessin en l'abundància, cosa que, amb tots els respectes, ens permetem dubtar-ne.

I en dubtem perquè la farsa ha tingut sempre la missió de reflectir, ridiculitzant-los, l'ambient, els costums, les situacions, etc., d'un lloc o país determinats. I Cuzzani ens presenta la vida d'aquest malaurat Eliás Beluver, a través d'un procés judicial. I Beluver no és un producte de la fantasia de l'autor. Beluver és de carn i ossos, com tots nosaltres, i personifica el tipus de l'obrer que, per desgràcia, a l'Argentina i a les altres parts del món, tota la vida ha estat explotat per tots i per tothom, i que arreu (àdhuc a la llar) troba només incomprendiments i males cares, perquè és considerat un ésser inútil i un gandul, sobretot perquè no ha sabut crear-se una posició social, ni el que és pitjor, una posició econòmica envejable. Les coses es van agreujant, de mica en mica, i, finalment, cau a les mans d'un usurer, que li fa signar pagarés i més pagarés, fins que, inexorablement, va a parar davant d'un Tribunal de Justicia.

El títol i la idea central de l'obra són trets d'una comèdia de Shakespeare: «El mercader de Venècia». Però, potser, ja no hi ha més punts de contacte. Cuzzani, amb un humor càustic, que apel·la constant l'absurd i el disbarat, per a donar un cert relleu de circ a la farsa, però sempre amb paraules i fets ben senzills, ens ha ofert una obra que podem conceptuar com una de les tragèdies socials més reeixides de la nostra època. L'interrogant final que formula el personatge «Un hombre», en comprovar que a Eliás Beluver (un cop li han tallat la lliura de carn de la seva persona que ha d'ésser lliurada a l'usurer) ja no li queda ni una gota de sang, és quelcom que comprèn tots els espectadors i és una terrible acusació a la societat que ha fet possible i és responsable de la destrucció total de tants i tants Eliás Beluver.

L'agrupació «Palestra» ens oferí, en general, una bona interpretació «Una libra de carne» és obra de conjunt. Al repartiment figuren 36 personatges. Naturalment, molts d'ells no diuen ni han de fer gran cosa; però moure i harmonitzar tants actors, és sempre empresa perillosa. I com diem, s'en sortiren molt aïrosament. Del protagonista (que en tota l'obra només diu un cop la paraula «¡Basta!») en tingué cura aquest formidable actor que és Esteve Bertran. Salvà totes les dificultats del personatge (que no són poques) amb un domini absolut de l'escena. Cal destacar també Sebastià Sallent (El defensor), Paquita Domingo (Sra. Beluver), Rosa-Mari Antonic (Maestra), Francesc Gilabert (El acusador), Josep Alguersuari (Tomás Shylock), Joan Montllor (corredor de bolígrafs) i Salvador Fité (Un hombre). Els altres, a excepció de Francesc Velasco (Bonifacio Méndez), que ens féu l'efecte que no se sabia gaire el paper, es mantingueren en un pla de digna correcció. Les intervencions vocals multitudinàries, a l'estil del cor de les antigues tragèdies gregues, ben assolides. Una vegada més felicitem a Ramon Ribalta, responsable de la direcció, escenografia i muntatge, i a tots els altres col·laboradors seus.

Abans d'acabar permeteu-nos que diguem una impressió purament personal. No sabem per quins motius, l'adaptació castellana, feta per Carlos Miguel Suárez, ens féu l'efecte que era mutilada. Trobarem que l'obra no tenia l'extensió normal, a la qual estem acostumats. En una paraula: d'aquesta «libra de carne», com acostumen a fer alguns comerciants desaprensius, creiem que se'ns retallaren unes quantes unces.

R. MUNNÉ I COLL

Sabemos que la entidad «Casino de Granollers-Club de Ritmo» está preparando, como en años anteriores, la ya tradicional temporada de teatro, que tendrá lugar los domingos por la tarde de la próxima Cuaresma.

Intervendrán diferentes elencos amateurs de la provincia. Y entre las obras a representar, nos permitimos destacar el discutido drama de Arthur Miller, «The Crucible» (El Crisol), conocido entre nosotros por el título de su versión francesa, *Las brujas de Salem*, que trata del proceso incoado en el pequeño pueblo de Salem (Massachusetts), en el año 1692, contra diecinueve habitantes del mismo que fueron ahorcados, bajo acusación de tratos con el Maligno. En España fue estrenado, en el Teatro Español, de Madrid, el día 20 de diciembre de 1956, por la compañía titular que dirigía José Tamayo. En este ciclo de teatro, será interpretado por la Agrupación «Palestra», de Sabadell.

La primera sesión correrá a cargo de la compañía del *Círculo Católico de San Gervasio*, de Barcelona, que estrenará la farsa cómica «A dos cuartos de set, raptel», original del popular humorista José Escobar, tan conocido y estimado por todos nosotros.

* * *

El editor Joaquín Costa y la «Agrupación Dramática de Barcelona», han iniciado, bajo la dirección del celebrado escritor Joan Oliver, la publicación de una colección de obras teatrales, que lleva la denominación de «*Quaderns de Teatre ADB*». La misma, según se anuncia, estará integrada por obras de los mejores autores catalanes y por versiones de autores extranjeros en nuestra lengua vernácula. Ha salido ya el primer número con la comedia en dos actos «*The glass menagerie*», original del escritor norteamericano Tennessee Williams, traducida al catalán por B. Vallespinosa con el título «*Figures de vidre*». Esta obra obtuvo un lisonjero éxito, al estrenarse en Barcelona, en su versión castellana «*El zoo de cristal*».

Celebramos la aparición de esta nueva publicación, que nos permitirá conocer las más importantes obras teatrales contemporáneas vertidas al catalán, y sinceramente esperamos que los esfuerzos de sus promotores se vean coronados por la plena aceptación del público.

M.

Desde siempre el mejor
CHAMPAÑA

PERMONT'S

CAVAS PERMONT'S - San Sadurn de Noya
Pruébelo, se convencerá

REPRESENTANTES:

Bodegas J. Serra, MET'S